

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія України та української культури»

Галузь знань			А Освіта		Освітній рівень		бакалавр	
Спеціальність			А7 Фізична культура і спорт		Семестр		1	
Освітньо-професійна програма					Тип дисципліни		обов'язкова	
Факультет					Кафедра		Філософії та суспільно-політичних наук	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять: Лекцій Семінарських занять					
					Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	5	150	45	15	-	-	90	Екзамен
ВИКЛАДАЧІ								
Яковенко Юлія Леонідівна, jullyak@ukr.net								
			Автор 23 наукових статей у фахових виданнях України, а також монографії, присвяченої історії концесійної політики СРСР у 1920-30 роках.					

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	Шкільні курси з історії України, всесвітньої історії, складання ДПА та ЗНО з цих предметів. Вивчається одночасно з такою взаємопов'язаною між собою дисципліною як Вступ до спеціальності.
Постреквізити	Передбачає можливість використання отриманих знань у процесі вивчення навчальних дисциплін таких як: Історія фізичної культури і спорту, Соціологія, Правознавство, Філософія, Політологія.

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)

1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
4. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	Курс «Історія України та української культури» посідає одне з провідних місць в системі гуманітарних наук. Без ґрунтовних наукових знань про минуле свого народу неможливо зрозуміти сучасне, передбачити, а тим більше, будувати майбутнє. Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності історичного розвитку українського народу, генезис процесу державотворення, особливості суспільного, економічного, культурного розвитку України від найдавніших часів до сьогодення. Надзвичайно важливо, щоб студенти оволоділи системою знань про історичне минуле України, могли самостійно визначити причинно-наслідковий зв'язок історичних подій і процесів, тенденції історичного поступу та закономірності функціонування людського суспільства, особливості формування та важливість збереження історико-культурної спадщини. Знання основних етапів розвитку вітчизняної культури, її найвагоміших досягнень є необхідними для розуміння характеру сучасного українського народу, взаємовідносин людей.
Мета	Вивчення закономірностей виникнення і розвитку української нації, її державності та культури на території України, складного історичного шляху українського народу, дії об'єктивних законів розвитку суспільства, ролі суб'єктивних факторів у процесі їх реалізації, формування загальних основ та системи суспільно-політичних знань, сучасного політичного, історичного, культурологічного мислення, почуття патріотизму, національної гідності, об'єктивності в оцінці подій і фактів історії України та української культури у майбутніх спеціалістів, а також набуття навичок застосування зазначених компетентностей у професійній діяльності.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає:
	- самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
	- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
	- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
	- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
	Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилення у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.
	За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; відрахування із закладу освіти.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Історія України від найдавніших часів до кінця XIX століття						
1.	Вступ. Витоки українського народу, його державності та культури	4	2	-	-	2
2.	Україна княжої доби та її роль у світовій історії. Київська Русь. Культура Київської Русі	16	2	2	-	6
3.	Феодална роздробленість Русі. Галицько-Волинське князівство.		2			4
4.	Литовсько-польська доба в історії України. Культура України в XIV–XVI ст.	20	2	2	-	6
5.	Козацька доба. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. Формування української держави		4		-	6
6.	Велика Руїна	20	2	2	-	6
7.	Гетьманщина. Ліквідація української автономної державності. Україна у XVIII ст. Культура України наприкінці XVII – у XVIII ст.		4		-	6
8.	Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій у XIX ст. Українська культура у XIX ст.	12	4	2	-	6

Змістовий модуль 2 Історія України XX – початку XXI ст.						
9.	Україна наприкінці XIX – початку XX ст. Українська культура на початку XX ст.	20	2	2	-	6
10.	Українська національно-демократична революція 1917–1921 рр. Україна в революціях 1917 р. та в роки громадянської війни (1917-1920 рр.)		4		-	6
11.	Україна у роки нової економічної політики (1921-1928 рр.). Культурне будівництво у 1920-ті роки	28	2	2	-	6
12.	Радянська Україна у складі СРСР у 1928-1938 роках. Культурне будівництво.		2		-	6
13.	УРСР в роки Другої світової війни (1939-1945 роки)		2			6
14.	Суспільно-політичний, соціально-економічний та культурний розвиток України від другої половини 40-х до середини 80-х рр. XX ст.	11	4	1		6
15.	Україна і перебудова (1985-1991)	21	2	2		6
16.	Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі. Основні тенденції розвитку української культури		5			6
Усього годин		150	45	15	-	90

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.
ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Aris Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.3515.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	1. Алексеев С. В. Історія України : короткий курс лекцій (для студентів усіх спеціальностей та форм навчання). Краматорськ : ДДМА, 2007. 228 с. 2. Алексеев С. В. Політичні партії в Україні (1900–1917): навч. посібник з курсу «Історія України» для студентів усіх спеціальностей. Краматорськ : ДДМА, 2003. 72 с. 3. Алексеев С. В. Плани семінарських занять та методичні вказівки до них з курсу «Історія України» для студентів всіх спеціальностей. Краматорськ : ДДМА, 2008. 31 с. 4. Бойко О. Д. Історія України: навч. посібник. Видання 4-тє, виправлене, доп. К. : Академвидав, 2012. 704 с. 5. Іваненко В.В., Кривчик Г.Г. Історія і культура України [Текст]: електрон. підручник для студ. природнич. і техн. спец. Д.: ДНУ ім. Олеса Гончара, 2016. 206 с. URL: http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/4653/1/Ukraine_history.pdf 6. Історія України / В. Ф. Верстюк [та ін.] ; під ред. В. А. Смолія. К. : Альтернативи, 1997. 416 с. 7. Історія України : довідник / Н. Л. Стещенко, О. А. Довбня. 2-е вид., перероб. та доп. Краматорськ : ДДМА, 2011. 68 с. 8. Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ ст. : зб. документів і матеріалів / упоряд. : С. В. Алексеев, Н. Л. Стещенко. Краматорськ : ДДМА, 2017. 204 с. 9. Стещенко Н. Л. Історія України (друга половина 50-х – перша половина 80-х рр. ХХ ст.) : навчальний посібник. Краматорськ : ДДМА, 2012. 56 с. 10. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тєвікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. Полтава: ПолтНТУ, 2015. 274 с. 11. Рибалка І. К. Історія України. Ч. 1 : Від найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. Харків : Основа, 1995. 448 с. 12. Рибалка І. К. Історія України. Ч. 2 : Від початку ХІХ ст. до лютого 1917 р. Харків : Основа, 1997. 480 с. Web-ресурси http://www.history.org.ua/index.php?urlcrnt=JournALL/select.php&seriaName=geo http://www.cossackdom.com http://www.geocities.com/ua_ukraine/ukrainerus.html http://www.uahistory.cjb.net/ http://www.holodomor33.org.ua/library.php http://ukrarmy.kiev.ua/ http://sumy.net.ua/?p=1 http://www.studentbooks.com.ua/content/view/119/49/1/1/ https://old.uinp.gov.ua/ebooks?page=1 https://www.warmuseum.kiev.ua/ http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU	Додаткова література	Бокань В., Польовий Л. Історія культури України: Навч.посіб. К.: МАУП, 2002. – 3-тє вид., стереотип. 256 с. Губарев В. К. Історія України : універс. довідник. Донецьк : БАО, 2009. 383 с. Дорошенко Д. І. Нарис історії України в 2-х т. Т. 1 : до половини ХVІІ ст. К. : Глобус, 1992. 238 с. Дорошенко Д. І. Нарис історії України в 2-х т. Т. 2 : від початку ХVІІ ст. К. : Глобус, 1992. 349 с. Історія України : довідник / упоряд.: С. Крупчан [та ін.]. 5-тє вид., перероб. і доп. К. : Казка, 2010. 736 с. Історія України : навчально-методичний посібник для семінарських занять / за ред. В. М. Литвина. К. : Знання, 2006. 607 с. Історія України та її державності : курс лекцій : навч. посіб. для студ. і викладачів вищ. навч. закл. / Л. Є. Дещинський [та ін.]; наук. ред. Л. Є. Дещинський. Вид. 5-тє, перероб. і допов. Л. : Національний ун-т «Львівська політехніка», 2009. 474 с. Історія української культури: Курс лекцій / під заг. ред. д.іст.н. С.О.Костилюєвої. К.: ІВЦ „Вид-во «Політехніка», 2010. 334 с. Литвин В. М. Історія України : підручник. 5-тє допов. вид. К. : Наукова думка, 2010. 828 с. Малий словник історії України / В. Смолій [та ін.]. К. : Либідь, 1997. 464 с. Михальчук П. А. Термінологічний і хронологічний довідник з історії України. 4-тє вид. Т. : Підручники і посібники, 2009. 192 с. Мітягін В. Ю. УСЕ. Історія України : [довідник] / ред. С. Кульчицький. К. : Майстер-Клас, 2009–2010. 240 с. Пасічник М. С. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 735 с.	
	СИСТЕМА ОЦІНКИ			
№	Назва і стислий зміст контрольного заходу для денної форми навчання	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Аудиторна поточна робота здобувача протягом семестру оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – усне опитування в ході лекцій та практичних занять, оцінювання правильності вирішення тестових та ситуаційних завдань. Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та додаткового матеріалу, брати кваліфіковану участь в обговореннях та дискусіях з наведенням аргументації.	35	65	1-18

2	Індивідуальне завдання I модуля Підготовка реферату, презентації за обраною темою, тез для виступу з доповіддю на практичних заняттях, тез доповідей, статті, роботи на конкурс, презентації, виступ з доповіддю на конференції	3	5	1-9
3	Індивідуальне завдання II модуля Підготовка реферату, презентації за обраною темою, тез для виступу з доповіддю на практичних заняттях, тез доповідей, статті, роботи на конкурс, презентації, виступ з доповіддю на конференції	3	5	9-18
4	Модульна контрольна робота №1 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1)	7	10	9
5	Модульна контрольна робота №2 (Здобувач виконує тестові та ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2)	7	10	18
Оцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коефіцієнт вагомості=0,5)		55	100	
Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,5)		55	100	
Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності+0,5*оцінка підсумкового контролю				

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу заочної форми навчання			Рейтингова оцінка	
				min	max
1	Поточний контроль (коефіцієнт вагомості=0,4) Тестова контрольна робота, яка виконується здобувачем індивідуально в системі «Moodle»			55	100
2	Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,6) Здобувач виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни			55	100
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності	
		для екзамену	для заліку		
90–100	A	відмінно	зараховано	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Здобувач розуміє історичний процес, пояснює та оцінює історичні події, бачить зв'язки між ними, наводить приклади, використовує знання, отримані при вивченні інших дисциплін та при самостійному поглибленому вивченні питань, дає повні та вичерпні відповіді на запитання. Здатен до самоаналізу.	
81– 89	B	добре		Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	
75 – 80	C			Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	
65 – 74	D			Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	
55–64	E	задовільно		Середній. Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	
30–54	FX	незадовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного складання	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	

0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
--------	---	--	---	---

Силабус за змістом відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Розробник:

Доцент
кафедри Філософії, к.іст.н.
_____ / Ю. Л. Яковенко/
« » _____ 2025 р.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри ФВіС
Протокол № 17 від 06.05.2025 р.
В. о. зав. кафедри ФВіС
_____ / С. О. Черненко/
« » _____ 2025 р.

Гарант освітньої програми:

Доцент кафедри ФВіС,
к.н.ф.в.с.
_____ / С. О. Черненко/
« » _____ 2025 р.

Затверджую:

Декан факультету інтегрованих
технологій і обладнання
_____ / О. Г. Гринь /
« » _____ 2025 р.